

Na doručení
Ing. arch. Luboš Sejkora
Novoškolská 2
190 00 Praha 9

VÁŠ DOPIS ZNAČKY / ZE DNE
3.8.2021

NAŠE ZNAČKA
182/OPP/21/Rie

VYŘIZUJE / LINKA
Ing. Riedlová/772

KARLOVY VARY
27.8.2021

Věc: Rekonstrukce výpravní budovy v žst., U trati č.p. 331, Bečov nad Teplou.

Magistrát města Karlovy Vary, odbor památkové péče (dále jen „správní orgán“), jako dotčený orgán státní správy na úseku státní památkové péče příslušný dle ust. § 29, odst. 2, písm. e), zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění (dále jen „zákon o státní památkové péči“), vydává dle ustanovení § 14 odst. 1 tohoto zákona, na základě žádosti společnosti Správa železnic, státní organizace, Dlážděná 1003/7, Nové Město, 11000 Praha 1, podané dne 3.8.2021, prostřednictvím zplnomocněného Ing. arch. Luboše Sejkory, bytem Štichova 577/31, 149 00 Praha, ve věci vydání závazného stanoviska výkonného orgánu státní památkové péče k „Rekonstrukci výpravní budovy žst., U trati č.p. 331, Bečov nad Teplou“, a po vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Lokti č.j. NPU-342/63666/2021, ze dne 25.8.2021, dle ustanovení § 149 zákona č.500/2004 Sb., správního řádu toto

Z á v a z n é s t a n o v i s k o :

Rekonstrukce výpravní budovy v žst., U trati č.p. 331, Bečov nad Teplou, dle projektové dokumentace (dokumentace pro vydání společného územního a stavební povolení) s názvem „Rekonstrukce výpravní budovy v žst. Bečov nad Teplou“, kterou v červnu 2021 zpracoval ing. arch. Luboš Sejkora ze společnosti IPSUM CZ s.r.o.

– v území krajinné památkové zóny Bečovsko, která je stanovena opatřením obecné povahy č. 7/2014. o prohlášení části krajinného celku – území Bečovska za památkovou zónu, a zároveň je areál jmenovitě zapsán v ÚSKP ČR pod rej.č. 10158/4-4997, **je** ve smyslu ustanovení § 14 odstavce 3 citovaného zákona o státní památkové péči, z hlediska státní památkové péče **přípustná při dodržení těchto podmínek:**

1. Rozsah: Rekonstrukce výpravní budovy v žst., U trati č.p. 331, Bečov nad Teplou, dle projektové dokumentace (dokumentace pro vydání společného územního a stavební povolení) s názvem „Rekonstrukce výpravní budovy v žst. Bečov nad Teplou“, kterou v červnu 2021 zpracoval ing. arch. Luboš Sejkora ze společnosti IPSUM CZ s.r.o.
2. Podmínky:
 - 1) Stávající výpravní budova:
 - V maximální míře bude respektována podoba objektu v době po uvedení do provozu na konci 19. století. Měly by tedy být respektovány a na místě zachovány veškeré původní konstrukce a prvky včetně povrchových úprav a detailů (výplně, dlažby, sanita apod.). Soupis všech prvků včetně jejich časového zařazení je součástí SHP z roku 2017.
 - Veškeré původní výplně otvorů včetně zasklení budou zachovány a odborně opraveny. V případě chybějících prvků budou zhotoveny kopie, případně repliky dle dochovaných analogií. Nové dveřní a okenní výplně (které nebudou repasovány) budou vyrobené tradiční truhlářskou technologií dle historických analogií, s nimiž budou materiálově a způsobem provedení shodné. Rozsah náhrad kopiemi či replikami, způsob obnovy, či výrobní dokumentace bude prokazatelně odsouhlasena

pověřenými zástupci státní památkové péče.

- Střešní krytinou hlavní budovy (střecha patrové části) bude vláknocementová šablona šedé (tmavě šedé) barvy, kladená na koso. Mělo by se jednat o shodný formát se stávajícím.
- Řešení fasád bude rovněž vycházet z původního stavu. Za tímto účelem bude proveden podrobný průzkum fasád, zaměřený na materiálové složení a barevné řešení povrchových úprav.

2) Drobná architektura a mobiliář:

- Týká se to především krytého stání pro kola a novostavby garáží. Jejich podoba bude vycházet z původní drážní architektury, jako vzor by měly posloužit v areálu se nacházející (či již zaniklé) utilitární objekty. Převzat bude tvar, sklony střech, konstrukční řešení a detaily, jako např. dřevěné deštění apod. Taktéž materiál a povrchové úpravy by měly zohlednit původní řešení zdejších objektů. V případě soudobého řešení je možné se držet podoby navržené v projektové dokumentaci od Ing. Václava Kouby z července 2019.
- Mobiliář bude vycházet z historických vzorů, užívaných v rámci areálu nádraží. Inspirací by v tomto měly být normálie a typové plány vypracované Generálním ředitelstvím státních drah koncem 80. let 19. století (viz SHP z roku 2017).

3) Komunikace se zpevněnými plochami:

- Na plochy určené k vydláždění bude na místo navržené betonové použita dlažba kamenná. Konkrétní typ dlažby a rozsah pokládky by měl být předložen ke konzultaci a odsouhlasení zástupcům státní památkové péče.

O d ů v o d n ě n í :

Žadatel, Správa železnic, státní organizace, Dlážďená 1003/7, Nové Město, 11000 Praha 1, podal dne 3.8.2021 žádost, prostřednictvím zplnomocněného Ing. arch. Luboše Sejkory, bytem Štichova 577/31, Praha, ve věci vydání závazného stanoviska výkonného orgánu státní památkové péče k „*Rekonstrukci výpravní budovy žst., U trati č.p. 331, Bečov nad Teplou*“. Žádost byla dne 3.8.2021 zaslána Národnímu památkovému ústavu, územnímu odbornému pracovišti v Lokti, k odbornému vyjádření. Odborné vyjádření č.j. NPU-342/63666/2021, ze dne 25.8.2021 obdržel Magistrát města Karlovy Vary, odbor památkové péče dne 27.8.2021 v elektronické podobě.

Na území vyhlášené krajinné památkové zóny a městské památkové zóny je nutné pro stavby, stavební úpravy, udržovací práce i nové stavby preferovat tradiční stavební postupy, prvky a materiály – takové, které svým charakterem navenek nezneškodňují (z hlediska památkové ochrany) stavby a nenarušují tak historické prostředí a vztahy v památkové zóně. V souladu s těmito zásadami byl posuzován předložený návrh.

Předložená projektová dokumentace řeší několik objektů v rámci areálu žst. V první řadě je to stávající výpravní budova a dále historické oplocení, historické návěstidlo, objekt zázemí, drobnou architekturu s mobiliářem a komunikace se zpevněnými plochami.

Stávající výpravní budova - navrženy jsou dispoziční úpravy, vesměs vedoucí částečně k obnově původního dispozičního řešení objektu. Tyto úpravy budou spočívat zejména v odstranění mladších příček a zazdívek. Rovněž je navrženo zrušení půdních vestaveb a ponechání podkroví jakožto volného prostoru. Naopak v prostorách pro veřejnost mají být

z důvodu zajištění bezbariérovosti sníženy úrovně podlah. Vnější plášť má být uveden do původního stavu. Mají být obnoveny chybějící štukové prvky fasády, restaurátorsky opravena konstrukce zastřešení nástupiště. Zrestaurovány mají být i veškeré venkovní povrchy jednotlivých průčelí (plochy kamenného soklu, omítané plochy i plochy hrázdění a dřevěného obložení v podkroví). V případě výplní dveřních a okenních otvorů je navržena kompletní výměna za repliky. Střešní plášť hlavní části budovy má být pokryt plechovými šablonami v břidlicovém odstínu (vzorové řešení legovaný hliník, firma PREFA), přízemní hmotová kubatura má být ve střešních partiích kryta hladkou plechovou krytinou na drážky v odstínu červeném. Ze stejného materiálu jako tato krytina jsou navrženy i klempířské prvky celé stavby.

Historické oplocení - dojde pouze k prolomení jediného pole u východního průčelí VB v souvislosti s vybudováním zázemí pro cyklisty. Záměrem investora je celé těleso plotu opravit a navrátit mu jeho někdejší parametry. Toto bude spočívat ve VÝMĚNĚ ČI OPRAVĚ dřevěných plotovek a opravě zdíva (restaurátorské postupy, kompletace chybějících prvků – kamenné hlavy sloupků apod.).

Historické návěstidlo - přenesení blíže k výpravní budově, do míst v zeleni při nově zbudovaném zázemí pro cyklisty. Bude vyžadovat technické úpravy, jež budou mít podstatu v restaurátorských pracích (práce s kovem). Jedná se o již ne-funkční relikv původního historického vybavení stanice.

Objekt zázemí - objekt novostavby situovaný západně od VB. Svým objemem zakryje (pohltní do sebe) i stávající objekt technologického objektu (TO). Svým hmotovým uspořádáním se sedlovou střechou imituje podobu budov, které v minulosti tvořili zázemí historických nádraží (obvykle skladové prostory). Fasáda má být řešena hladkou omítkou světle šedé barvy v kombinaci s horizontálním dřevěným laťováním. Střecha má být kryta hladkým plechem na drážky šedé barvy.

Drobná architektura a mobiliář - Zázemí pro cyklisty obnáší klidový prostor s infotabulí, lavičkami a stojany pro 8 kol. Zařízení pro ukládání jízdních kol je navrženo soudobé moderní, lehká typová konstrukce v provedení skla a kovu (vzorové řešení od firmy mmcité). Od této firmy má být použit veškerý venkovní mobiliář (odpadkový koš 1ks, in-formační tabule 1ks, lavičky 2ks).

Komunikace se zpevněnými plochami - Okolí stavby se má revitalizovat ve vazbě na veřejná městská prostranství – zejména prostor přednádraží. Nové plochy pojezdové i pro pěší, kamenné, zdlážděné. Z výkresové dokumentace je patrný pouze rozsah pojezdové komunikace a parkovací stání v okolí objektu zázemí, kde by měl být na vozovce asfaltový povrch a na parkovacích stáních východně od objektu zázemí zatravněvací dlažba. V technické zprávě jsou uvedeny doporučené konstrukční skladby dopravních ploch, kde je pro vozovky uveden asfaltový beton mastixový, pro parkování asfaltový beton a betonová dlažba a pro chodníky pro pěší dlažba bez bližší specifikace.

Bečovské nádraží leží na železniční trati tzv. „Tepelské dráhy“ a zároveň je součástí trati Rakovník – Bečov nad Teplou, která byla uvedena do provozu 20. 11. 1898. Provozovatelem byly Rakouské státní dráhy (k.k.StB). Tepelská dráha byla slavnostně uvedena do provozu 17. 12. 1898. Stavbu řídily rovněž Rakouské státní dráhy, což se projevilo i na architektuře všech drážních staveb na trati.

Areál železniční stanice Bečov nad Teplou je složen z výpravní budovy, obytné budovy, bývalé výtopny lokomotiv, drážní vodárny, točny, vodního jeřábu a oplocení. Situován je na

západním okraji města, těsně za hranicí MPZ, při jednokolejné železniční trati Mariánské Lázně – Karlovy Vary, vedené z velké části členitým údolím řeky Teplá s řadou mostů a tunelů. Stanice Bečov se nalézá přibližně v polovině délky této trati.

V této době uplatňovaly Rakouské státní dráhy pro stavby drážních objektů typizované projekty. Generální ředitel této společnosti, Julius Meinl zavedl typizaci podle francouzského vzoru v podobě tzv. normálií, čili typových plánů. Dokonce koncem 80. let 19. století vypracovalo Generální ředitelství státních drah soubor normálií nábytku a zařizovacích předmětů pro dopravní kanceláře, čekárny a nádražní restaurace a mobiliáře exteriérů výpravních budov. Původní projekt pro stavbu bečovské výpravní budovy byl zhotoven v Karlových Varech v říjnu 1898 a jako hlavní stavbyvedoucí (Der Hochbauführer) je uveden Edmund Wach.

Výpravní budova se skládá ze střední jednopatrové dvoutraktové části, kryté sedlovou střechou o sklonu 30° s polovalbami. Na střední část navazují postranní přízemní křídla předstupující k jihu, kde před celým jižním průčelím výpravní budovy přecházejí do kryté verandy, nesené litinovými sloupy. Veranda je vydlážděna šamotovými dlaždicemi s protiskluzovým vzorem. Vnější hrana je řešena žulovým schodem, na nějž navazuje plocha prvního nástupiště. Hlavní střechy výpravní budovy je krytý vláknocementovými šablonami šedé barvy kladenými na koso. Postranní křídla a část verandy jsou kryty falcovaným plechem. Střední část verandy má střechu prosklenou. Fasády jsou řešeny hladkou omítkou s plastickými prvky. V přízemí jsou plochy opatřeny pásovou bosáží, v případě hlavní budovy s nárožními bosážemi, v případě bočních křídel s hladkými lizénami. V patře, nad profilovanou kordonovou římsou, jsou omítky hladké s nárožními lizénami přecházejícími do korunní římsy. Veškeré stavební otvory jsou plasticky lemovány štukovými šambránami, v přízemí jednoduchými, v patře bohatěji členěnými. Plochy jsou natřeny žlutě, lemující plastické prvky bíle. Štíty hlavní části výpravní budovy jsou provedeny ve dřevě s deštěním, vše natřeno hnědočervenou barvou.

Areál železniční stanice Bečov nad Teplou je v celku dobře dochovaným dokladem podoby a provozu našich železnic v druhé polovině 19. století. Nalézá se ve výjimečně vhodné poloze, na trati mezi dvěma světovými lázeňskými městy Karlovy Vary a Mariánské Lázně.

Autenticita nádraží byla částečně narušena některými úpravami ve druhé polovině 20. století. Jedná se zejména o některé drobnější stavby, či plechovou halu v blízkosti výtopny. Výpravní budova zůstala zachována téměř v autentickém stavu. Výjimku tvoří původní prostory pro pokladnu, místnost určenou pro přednostu a bývalou čekárnu I. třídy v přízemí objektu. V těchto prostorech došlo dle uložených písemností k dílčím stavebním úpravám, především k částečným změnám dispozic, které vyplývaly z tehdejších potřeb vlastníka. Rovněž došlo k úpravám vnějšího pláště, kdy byly redukovány nárožní bosáže v patře budovy. Nárožní bosáže byly původně provedeny jak na hlavní budově, tak i na bočních křídlech. Střešním pláštěm původně prostupovaly čtyři výlezové otvory, které později nahradily dnešní vikýře. Dle dochovaných pohledů z počátku 20. století byla na objektu použita skládaná střešní krytina kladená na koso, s největší pravděpodobností Eternit, který byl tehdy pro zastřešení budov železničních stanic hojně užíván. Další úpravy týkající se např. kanalizace nebo vodovodní přípojky, elektroinstalace, případně zbudování skládací dřevěné stěny v čekárně a restauraci II. třídy v přízemní budovy, se jeví svým dopadem na původní vzhled památky jako marginální. Nemalou mírou se na autenticitě objektu výpravní budovy podílí soubor dochovaných stavebních prvků a detailů, jako např. výplně otvorů, z velké části pocházející z doby výstavby objektu.

Dosavadní stav projednání:

V červnu 2019 jsme vydali vyjádření k žádosti o vstupní podmínky k rekonstrukci výpravní budovy (č.j. NPÚ-342/35023/2019), které se týkalo Předzáměru projektu - Investiční akce: „Rekonstrukce výpravní budovy v ŽST Bečov nad Teplou“, vypracovaného SŽDC ÚSM OŘ Ústí nad Labem v říjnu 2018.

V červenci 2019 jsme vydali vyjádření k rekonstrukci výpravní budovy (č.j. NPÚ-342/56140/2019), které se týkalo projektové dokumentace od Ing. Václava Kouby ve stupni záměr projektu, vypracované v červenci 2019.

Dále jsme v březnu 2020 vydali vyjádření k projektové dokumentaci s názvem „Oprava staničních kolejí 1 - 8 a výhybek v ŽST Bečov nad Teplou (2. část) - PD“, kterou pod číslem 33/2019 října 2019 vypracoval Tomáš Jenčík ze společnosti PROGI spol. s r. o. (NPÚ-342/5302/2020).

Ve smyslu ustanovení § 14 odstavce 6 zákona o státní památkové péči bylo ve věci vydáno odborné vyjádření Národního památkového ústavu, pracoviště v Lokti č.j. NPÚ-342/63666/2021, ze dne 25.8.2021, ve kterém se mimo jiné uvádí: „*Většina výše uvedených podmínek již byla součástí našeho vyjádření č.j. NPÚ-342/35023/2019 z června 2019 jakožto vstupní podmínky pro další projekční práce ve věci rekonstrukce výpravní budovy v ŽST Bečov nad Teplou. Tyto podmínky jsou nadále v platnosti.*

Ad 1) - Naše požadavky na zachování původních konstrukcí a prvků jsou kladeny právě s ohledem na zachování autenticity. V péči o stavební kulturní památky je třeba klást důraz na originální materii, která je nenahraditelná. Z tohoto důvodu považujeme za nezbytné zachování veškerých dochovaných původních prvků, jako jsou např. výplně otvorů, dlažby apod. Naopak považujeme za vhodné, objekt zbavit některých konstrukcí a prvků přidaných ve druhé polovině 20. století, neboť jsou takřka výhradně degradujícího charakteru. Cílem rekonstrukce by mělo být nejen zvýšení komfortu užívání, ale i rehabilitace historicky autentického výrazu domu včetně detailů.

- Požadavek na užití vláknocementové šablonové střešní krytiny vychází jednak z předešlých jednání, kdy byl tento typ v záměru z roku 2019 navržen, ale především proto, že se jedná o typ krytiny, který byl na objektu historicky použit. Z hlediska obnovení historické autenticity architektonického výrazu daného objektu je při obnově nutné vycházet ze zjištění historických úprav domu a preferovat materiály a technologické postupy užívané v době jeho vzniku, respektive určující přestavby. Tomuto požadavku by měly odpovídat materiály použité při obnově vnějšího pláště, majícího bezprostřední dopad na celkový vzhled objektu, potažmo areálu ŽST Bečov nad Teplou.

Ad 2) - Vítáme odstranění některých novodobých utilitárních rušivých objektů. Nově budované by naopak měly být pro celý areál obohacující. Měly by vycházet z architektury zdejších historických drážních objektů, tak aby s celkem splynuly a nepůsobily rušivě. Nádraží pochází z konce 19. století, kdy Rakouské státní dráhy uplatňovaly pro stavby drážních objektů typizované projekty, které se vedle budov týkaly i detailů jako byla podoba nábytku a zařizovacích předmětů pro dopravní kanceláře, čekárny a nádražní restaurace a mobiliáře exteriérů výpravních budov. Jelikož areál ŽST Bečov nad Teplou je památkově chráněn, měl by při navrhování nových objektů a prvků převažovat konzervativní přístup, respektující historický kontext daného prostředí.

Ad 3) - Požadavek na použití kamenné dlažby namísto betonové je kladen zejména s ohledem na již odsouhlasený záměr rekonstrukce výpravní budovy, kde jsou veškeré exteriérové pochozí plochy navrženy v kamenné (žulové) dlažbě. Toto materiálové řešení rovněž lépe odpovídá charakteru zdejší zástavby z konce 19. století.“

Magistrát města Karlovy Vary, odbor památkové péče, ve svém stanovisku vychází z vydaného odborného vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Lokti, se kterým se zcela ztotožňuje a domnívá se, že výše uvedený záměr je přípustný při dodržení výše uvedené podmínky.

Toto závazné stanovisko je vydáno dle ust. § 149 odst. 1 s.ř. jako podklad pro rozhodnutí příslušného stavebního úřadu. Jeho obsah je v souladu s ust. §11 odst. 3 zákona o státní památkové péči závazný pro výrokovou část rozhodnutí příslušného stavebního úřadu a nenahrazuje rozhodnutí stavebního úřadu (stavební povolení ani ohlášení).

P o u č e n í :

Proti tomuto závaznému stanovisku nelze v souladu s ust. § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat samostatné odvolání, neboť tento úkon není samostatným rozhodnutím. Odvolání je možné podat až proti rozhodnutí příslušného stavebního úřadu ve věci. V rámci odvolacího řízení bude v souladu s ustanovením § 149 odst. 4 správního řádu přezkoumáno toto závazné stanovisko.

Otisk úředního razítka

Antonín Haidlmaier
vedoucí odboru památkové péče

Na vědomí: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Lokti
Město Toužim - stavební úřad
Vlastní